

**UCHWAŁA NR XXVIII/171/2020
RADY MIASTA I GMINY W PILICY**

z dnia 28 grudnia 2020 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
i Narkomanii na rok 2021**

Na podstawie art. 18 ust. 12 pkt 15 w związku z art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. 2020.713), art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. 2019.2277) oraz art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. 2020.2050) Rada Miasta i Gminy w Pilicy

u c h w a ł a :

§ 1. Przyjąć do realizacji Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii na rok 2021 w brzmieniu jak w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Pilica.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Miasta
i Gminy

Barbara Przybylik

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii na rok 2021.

Podstawą prawną działań związanych z rozwiązywaniem problemów alkoholowych jest ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2019.2277).

Podstawą prawną do działań związanych z problemami narkomanii jest ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. 2020.2050).

Program stanowi część gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych gminy Pilica i ma na celu zapewnienie mieszkańcom dostępu do świadczeń terapeutycznych i rehabilitacyjnych służących rozwiązywaniu problemów alkoholizmu i narkomanii oraz z zakresu profilaktyki uzależnień.

Program ma również na celu wydłużenie życia mieszkańców gminy, poprawę jakości ich życia związanej ze zdrowiem, ograniczenie społecznych nierówności w zdrowiu, zgodnie z wytycznymi zawartymi w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016 – 2020.

Polski model rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii zakłada, że większość kompetencji i zadań zlokalizowanych jest na poziomie samorządu gminy.

Na mocy zadań określonych ustawami gmina ma przedsięwziąć środki zaradcze oraz naprawcze skierowane do lokalnej społeczności, aby zapobiegać i minimalizować skutki alkoholizmu i narkomanii, skuteczniej i efektywniej pomagać osobom i ich rodzinom z problemem alkoholowym, a szczególnie dzieciom z rodzin dotkniętych chorobą alkoholową.

Alkoholizm, narkomania to choroba, która rozwija się latami. Skutki uzależnień nie ograniczają się jedynie do ograniczeń fizycznych czy psychicznej degradacji samego chorego, ale dotyczą one osoby, które żyją, pracują z uzależnionymi.

Program jest kontynuacją prac podjętych w 2020 r. Zadania gminnego programu będą finansowane przez Gminę z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 lub art. 18¹ oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ cytowanej wyżej ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

I. Cele

1. Cele globalne

- zapobieganie powstaniu nowych problemów alkoholowych i narkomanii na terenie gminy;
- ograniczenie rozmiarów tych, które obecnie występują oraz zwiększenie skuteczności działań niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami;
- propagowanie zdrowego trybu życia mieszkańców gminy poprzez profilaktykę związaną z używaniem substancji psychoaktywnych.

2. Cele jednostkowe

- zmniejszenie indywidualnych zagrożeń ekonomicznych, wynikających z nadużywania alkoholu i narkomanii;
- zapobieganie i skuteczne ograniczenie przypadków picia alkoholu i spożywania środków narkotycznych przez młodzież;
- ograniczenie ilości nowych przypadków uzależnień;
- zmniejszenie rozmiarów zagrożeń dla zdrowia i życia spowodowanych nadużywaniem alkoholu i środków narkotycznych;
- ograniczenie ilości i zapobieganie występowaniu przypadków przemocy w rodzinie spowodowanej nadużywaniem alkoholu i środków odurzających oraz łagodzenie skutków takich zdarzeń dla życia rodzinnego;
- eliminowanie czynnika nietrzeźwości, nadużywanie alkoholu i środków odurzających jako jednej z przyczyn naruszania prawa oraz porządku publicznego;
- promowanie postaw społecznych ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii;
- tworzenie bazy materialnej, organizacyjnej i merytorycznej dla realizacji programu.

II. Diagnoza sytuacji na terenie gminy w aspekcie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii.

Gmina liczy **8491** mieszkańców (wg stanu na dzień 18.12.2020 r.), w tym:

- dzieci i młodzież do lat 18-tu	- 1441
- dorosłych	- 7050

W gminie funkcjonuje **28** punktów sprzedaży napojów alkoholowych w rozbiciu na:

Punkty sprzedaży detalicznej:	ogółem:	- 23
-------------------------------	---------	-------------

w tym:

• pełny zakres (piwo, wino, wódka):	- 14
• niepełny zakres (piwo, wino):	- 0
• piwo:	- 6
• piwo i wódka:	- 3

Punkty gastronomiczne:	ogółem :	- 5
------------------------	----------	------------

w tym:

• pełny zakres (piwo, wino, wódka)	- 1
• niepełny zakres (piwo, wódka)	- 0
• niepełny zakres (piwo)	- 4
• niepełny zakres (piwo, wino)	- 0

Na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych przypada 251 osób powyżej 18-tego roku życia. Jako przelicznik brano pod uwagę punkty sprzedaży detalicznej i gastronomicznej.

Z przedstawionych danych wynika, że w gminie Pilica nastąpił spadek ilości punktów alkoholowych, w stosunku do roku 2019 o 3 punkty.

Liczba wydanych zezwoleń.

Uchwała Nr LI/352/2018 Rady Miasta i Gminy w Pilicy z dnia 30 sierpnia 2018 r. w sprawie ustalenia zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu oraz poza miejscem sprzedaży na terenie Gminy Pilica określa następujące limity:

- limit 120 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży – w tym:
  - 40 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo,
  - 40 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 4,5% do 18 % zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa),
  - 40 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 18% zawartości alkoholu.
- limit 90 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży – w tym:
  - 30 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo,
  - 30 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa),
  - 30 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 18% zawartości alkoholu.

W 2020 r. wydano ogółem 23 zezwolenia, w tym:

- na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo – 8 zezwoleń,
- na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) – 6 zezwoleń,
- na sprzedaż na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży powyżej 18% zawartości alkoholu – 7 zezwoleń.
- na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo – 1 zezwolenie,
- na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) – 1 zezwolenie,
- na sprzedaż na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży powyżej 18% zawartości alkoholu – 0 zezwoleń.

Źródłem informacji dotyczących skali problemów alkoholowych na terenie gminy są dane z Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodka Pomocy Społecznej w Pilicy, Szkół Podstawowych w Pilicy, Komisariatu Policji w Ogrodzieńcu i Poradni Leczenia Uzależnień Alkoholowych i Współuzależnień w Zawierciu.

Z danych Komisariatu Policji w Ogrodzieńcu wynika, że Od 01.01.2020 r. do dnia 31.10.2020 r. na terenie gminy Pilica nie odnotowano zdarzeń odnośnie zjawisk narkomanii. Zostało sporządzonych 10 Niebieskich Kart, których uczestnicy byli pod działaniem alkoholu. Na terenie gminy we wskazanym okresie nałożono 9 mandatów karnych oraz sporządzono

2 wnioski o ukaranie do Sądu w związku z wykroczeniem z art. 43' cytowanej wyżej ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Ośrodek Pomocy Społecznej udzielił pomocy 18 rodzinom z problemem alkoholowym. Pracownicy Ośrodka nie zetknęli się w środowisku z problemem narkotykowym.

Problem	Do 18 r. ż.		19-25 lat		26-45 lat		Powyżej 46 r. ż	
	K	M	K	M	K	M	K	M
Nadużywanie alkoholu						9	1	8
Nadużywanie narkotyków								
Nadużywanie środków odurzających						1		
Przemoc domowa						1		

Wskaźnikiem problemów alkoholowych występujących w gminie jest również liczba wniosków składanych do GKRPA o podjęcie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. W roku 2020 Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych rozpatrzyła 18 wniosków o leczenie odwykowe:

- 5 osób nadużywających alkohol zostało zmotywowanych do dobrowolnego leczenia,
- 6 wniosków skierowano do Sądu o leczenie odwykowe przymusowe (poprzedzonych uzyskaniem opinii o stopniu uzależnienia od alkoholu),
- 3 wnioski skierowano do biegłego psychologa i biegłego psychiatry o wydanie opinii o stopniu uzależnienia od alkoholu,
- 6 wniosków zostało wstrzymanych.

Z danych Poradni Leczenia Uzależnień Alkoholowych i Współuzależnień w Zawierciu wynika, że 50 pacjentów z terenu gminy Pilica w roku 2020 korzystało z usług poradni.

Rok 2020	Kobiety					Mężczyźni				
	ogółem	do 18 lat	19-25 lat	26-45 lat	powyżej 46 lat	ogółem	do 18 lat	19-25 lat	26-45 lat	powyżej 46 lat
Liczba pacjentów przyjętych do leczenia uzależnionych	4	-	-	2	2	32	-	1	15	16
Liczba pacjentów przyjętych do leczenia uzależnionych po raz pierwszy	1	-	-	1	-	6	-	1	4	1

Liczba pacjentów przyjętych do leczenia współzależniowych	6	-	-	4	2	-	-	-	-	-
Liczba pacjentów przyjętych do leczenia współzależniowych po raz pierwszy	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, szkoły prowadzą systematyczną działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną wśród uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów oraz nauczycieli, wychowawców i innych pracowników szkoły i placówki w celu przeciwdziałania narkomanii a także współpracują w tym zakresie między innymi z gminą. Podstawę do podejmowania działalności, o której mowa powyżej, stanowi diagnoza w zakresie występujących w środowisku szkolnym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, dotycząca uczniów lub wychowanków, rodziców lub opiekunów, nauczycieli, wychowawców i innych pracowników szkoły lub placówki, opracowywana w każdym roku szkolnym.

Zestawienie ankiet - diagnoza i wnioski.

Wyniki ankiety przeprowadzonej wśród uczniów.

Badaniem objęto 81 uczniów z klas V – VIII.

- 79% uczniów podaje, że nie spożywała alkoholu – spośród pozostałych 21 % aż 19,8% została nim poczęstowana przez kolegów/koleżanki, dla 7,4% spożycie alkoholu miało charakter jednorazowy, incydentalny
- 100% uczniów deklaruje brak kontaktu z narkotykami/dopalaczami, konsekwentnie w kolejnych pytaniach podają, że nie kupowali, nie częstowano ich tego rodzajem środkami psychoaktywnymi; dodatkowo 93,8% podaje, że nie wie, gdzie mogłaby kupić/nabyć tego rodzaju środki
- 65,4% podaje, że w szkole prowadzone są zajęcia profilaktyczne/pogadanki na temat szkodliwości używek (alkohol, papierosy, dopalacze...)
- 48,1% nie zaobserwowała na terenie szkoły osób palących papierosy, e-papierosy; pozostałe 51,9% widziało takie osoby – w rozmowach indywidualnych/klasowych podają, że byli to również uczniowie liceum – jako „teren” na którym zaobserwowali zjawisko wymieniają głównie teren za szkołą i toaletę
- 87,7% uczniów wie co to jest cyberprzemoc, 82,7% deklaruje, że nie doświadczyło zjawiska na sobie – w rozmowach uczniowie podają, że wzajemnie między sobą czasami w ten sposób sobie „dokuczają”
- z wiedzy badanych uczniów 33,3% zadeklarowało, że ich koledzy doświadczyli cyberprzemocy
- 80,2% uczniów podaje, że w szkole omawiane są tematy związane ze zdrowiem, dbaniem o siebie;

- 28,4% uczniów uważa tematy poruszane na godzinach wychowawczych za interesujące, 61,7% za czasami interesujące – 44,4% uczniów jest zdania, że wpływają na pozytywną atmosferę w klasie 39,5% nie ma zdania/trudno powiedzieć
- 61,7% uczniów uważa, że w przypadku problemu może liczyć na pomoc nauczyciela, 22,2% nie zwracało się o pomoc
- 53,1% uważa, że organizowane przez pedagoga wyjazdy profilaktyczne, spotkania ze specjalistami są ciekawe, 38,3% nie uczestniczyła w wyjazdach
- Wśród reakcji nauczycieli na niewłaściwe zachowanie uczniowie wymieniają: poruszenie problemu na godzinie wychowawczej, rozmowę z wychowawcą, wezwanie rodziców, rozmowę z pedagogiem, rozmowę w obecności dyrektora; 16 osób podało, że nauczyciele nie reagują
- 88,9% uczniów czuje się w swojej klasie akceptowana
- 74,1% uczniów lubi swoją szkołę – 69,1% czuje się w niej bezpiecznie
- Wśród osób do których uczniowie mają zaufanie wymieniani są kolejno przyjaciel/znajomy, rodzic, nauczyciel/wychowawca, pedagog, pojedyncze przypadki rodzeństwo, kuzynostwo, pies, babcia/dziadek

Nauka zdalna:

- 37% uczniów korzystało podczas zdalnego nauczania i mogło liczyć na pomoc i wsparcie ze strony nauczyciela, 48,1% nie miało takiej potrzeby
  - 22,2% uczniów zaobserwowało u siebie problemy z motywacją do samodzielnej nauki
  - 27,2% odczuwała smutek z uwagi na brak kontaktu z innymi uczniami
  - 18,5% uczniów miało kłopot z organizacją czasu – brak stałego rozkładu zajęć w ciągu dnia
- 30,9% uczniów podało, że rodzice często im pomagali, 43,2% pomagali, gdy ich o to poproszono, 25,9% starała się być samodzielna
- Wśród interesujących dla siebie podczas zdalnej nauki uczniowie wymieniają głównie: przesyłanie zadań przez nauczyciela, lekcje prowadzone on – Line, prezentacje multimedialne

Wyniki ankiety przeprowadzonej wśród rodziców.

Badaniem objęto 119 rodziców.

W zakresie profilaktyki i wychowania najważniejszym zadaniem szkoły wg rodziców jest:

- 77 osób - kształtowanie dojrzałego i odpowiedzialnego postępowania
- 79 osób – uczenie sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych i kryzysowych
- 69 osób - zapewnienie bezpieczeństwa w szkole i na zajęciach pozaszkolnych
- 46 osób – kształtowanie sprawności fizycznej i nawyków uprawiania sportów
- 81 osób – uświadomienie zagrożeń ze strony uzależnień
- 59 osób – Promowanie zdrowego stylu życia

- 59 osób – kształtowanie pozytywnych postaw społecznych
- 48 osób – wspomaganie indywidualnego rozwoju ucznia w zależności od potrzeb i możliwości
- 47 osób – wychowanie młodzieży do wartości
- 36 osób – wzmacnianie poczucia tożsamości narodowej
- 43 osoby – rozbudzanie w uczniach zamiłowania do czytania

Rodzice chcieliby aby w szkole poruszane były tematy tolerancji szeroko pojętej (kolor skóry, orientacja seksualna, niepełnosprawność), aby uczulano uczniów na niepokojące sytuacje, aby organizowano spotkania ze specjalistami zarówno dla uczniów jak i rodziców, część uważa, że działania szkoły są wystarczające.

- 110 osób podaje, że ich dzieci, czują się w szkole bezpiecznie, 4 osoby podają, że trudno powiedzieć
- 105 osób podaje, że dziecko czuje się w klasie akceptowane, 10 podaje, że nie ma wiedzy na ten temat
- 101 podaje, że dziecko chętnie uczęszcza na zajęcia sportowe i dodatkowe, 8 nie ma wiedzy
- 87 osób podaje, że ich dzieci mają świadomość zagrożeń wynikających z uzależnień, 20 osób nie wie czy dzieci mają taką wiedzę
- 117 osób uważa, że organizowane przez szkołę imprezy szkolne są bezpieczne
- 73 osoby zna założenia Programu Wychowawczo – Profilaktycznego, 16 nie zna, 24 trudno powiedzieć, 14 nie pamięta
- 41 osób podczas nauki zdalnej zwracało się o pomoc/wsparcie do nauczycieli/specjalistów, 50 osób nie korzystało z tej możliwości, 9 trudno powiedzieć, 18 nie miało takiej potrzeby
- 81 osób podaje, że ich dzieci podczas zdalnego nauczania miało stały rytm dnia, 20 osób podaje, że nie, 17 osób podaje, że trudno im to określić
- 86 osób podaje, że mogą liczyć na pomoc pracowników szkoły w rozwiązywaniu problemów, 24 osoby nie korzystają z takiej pomocy

Wśród umiejętności, które są wg rodziców najważniejsze dla dziecka w dalszej nauce rodzice podali:

- 64 osoby – przyjmowanie odpowiedzialności za swoje postępowanie
- 68 osób – umiejętność rozwiązywania problemów
- 48 osób – współdziałanie w zespole
- 25 osób – przyjmowanie odpowiedzialności za swoją dalszą naukę
- 17 osób – poprawne posługiwanie się językiem polskim
- 27 osób – sprawne posługiwanie się językiem obcym
- 26 osób – rozwiązywanie konfliktów
- 40 osób – rozwijanie swoich umiejętności
- 30 osób – bycie szczęśliwym
- 17 osób – adekwatna samoocena
- 21 osób – respektowanie norm społecznych
- 40 osób – samodzielność

- 23 osoby – kreatywność
- 18 osób – umiejętność planowania dnia
- 9 osób – umiejętność wykorzystania narzędzi i zasobów cyfrowych w zdalnym nauczaniu

Wśród rodziców 61 osób deklaruje, że bierze udział w pracach na rzecz szkoły i we współpracy ze szkołą, 52 osoby deklarują, że nie biorą udziału.

Zdania rodziców dot. tematyki spotkań ze specjalistami kształtują się następująco:

- 31 osób chciałoby aby dotyczyły one odpowiedzialności karnej nieletnich, 27 osób nie widzi potrzeby, 6 nie wie, a 24 jest na nie
- 51 osób chciałoby spotkań na temat trudności wychowawczych, 19 nie chce takich spotkań, 17 nie widzi potrzeby, 6 osób nie wie
- 39 osób chciałoby rozmów na temat zaburzeń odżywiania, 27 nie chce, 19 nie ma potrzeby, 7 nie wie
- 31 osób chciałoby posłuchać o roli współpracy rodziców ze szkołą, 25 nie chce, 19 nie widzi potrzeby 7 nie wie

Wśród wartości, które rodzice uważają za najważniejsze, najczęściej wymieniane są: miłość, zaufanie, sprawiedliwość, szacunek, rodzina, tolerancja, prawda, szczęście, pracowitość, wykształcenie, życie w zgodzie ze sobą.

Wyniki ankiety przeprowadzonej wśród nauczycieli.

Badaniem objęto 19 nauczycieli.

- 18 nauczycieli podaje, że na terenie szkoły byli świadkami wystąpienia przemocy słownej wśród uczniów, 5 przemocy fizycznej, 2 palenia papierosów, 2 dyskryminacji
- 89,5% nie doświadczyło agresywnego zachowania wobec swojej osoby na terenie szkoły, 10,5% doświadczyło słownego agresywnego zachowania
- 100% ankietowanych uważa, że na terenie szkoły jest wystarczająca ilość zajęć/działań profilaktycznych, zajęć z zakresu bezpieczeństwa, z zakresu uzależnień; 78,9% uważa że jest wystarczająca ilość zajęć z zakresu przygotowania do życia w rodzinie

Wśród działań motywujących w szkole wg zespołu uczącego powinno się stosować: pochwałę przed klasą – 94,7%, pochwałę na apelu – 78,9%, podwyższenie oceny z zachowania 78,9%, 63,2% organizowanie zajęć umożliwiających rozwój zainteresowań, zdolności uczniów, wymienia się również nagrodę rzeczową czy informację umieszczaną na stronie szkoły.

Bolączką nauczycieli jest zaangażowanie rodziców we współpracę w proces wychowawczy – dla 42,1% frekwencja rodziców na zebraniach i innych spotkaniach jest zadowalająca, 47,4% podaje, że nie zawsze, 10,5 % uważa, że nie jest zadowalająca.

Nauczyciele są zdania, że rodzice chętnie uczestniczą w działaniach szkoły – 57,9% - 42,1% uważa, że niechętnie.

Na uwagę zasługuje fakt, że w przypadku sytuacji problemowej 47,4% nauczycieli może liczyć na pomoc rodziców, 42,1% zazwyczaj może liczyć, 10,5% nie może liczyć.

- 100% ankietowanych chętnie uczestniczyło w realizacji dotychczasowego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego.

Wnioski:

- Nadal prowadzić zajęcia profilaktyczne dot. zgubnego wpływu alkoholu, papierosów i środków psychoaktywnych na rozwój, życie rodzinne i zachowanie człowieka
- Uatrakcyjnić zajęcia wychowawcze/spotkania profilaktyczne - ustalić z uczniami interesujące ich tematy i wpleść je w tematykę zajęć
- Wzbogacić zajęcia o prezentacje multimedialne, analizy przypadków, które uczniowie wskazują jako atrakcyjne formy zajęć
- Uświadamiać uczniom, że cyberprzemoc, hejt, cyberbullying – nawet niewinne „żarty” mogą mieć bardzo negatywny wpływ na odbiorcę – łączyć z zajęciami o agresji, przemocy rówieśniczej, empatii i asertywności
- Kontynuować zajęcia dot. profilaktyki zdrowia w tym zdrowia psychicznego, depresji i zaburzeń odżywiania
- Angażować uczniów w prowadzenie zajęć wychowawczych – współtworzyć je, przygotowywać zagadnienia
- Dbać o „dobry klimat” w klasie poprzez omawianie pojawiających się problemów, rozmowy, obserwację i angażowanie uczniów w tzw. „życie klasy”
- Umieścić Program Wychowawczo – Profilaktyczny na stronie szkoły, aby rodzice nie uczestniczący w zebraniach lub nie pamiętający jego założeń, mogli w każdej chwili do niego sięgnąć
- Organizować zajęcia ze specjalistami – w razie nauki zdalnej również w wersji online (zarówno dla uczniów jak i rodziców)
- W przypadku nauki zdalnej umożliwić rodzicom również popołudniowe konsultacje z pedagogiem
- Próbować angażować rodziców w tzw. „życie klasy i szkoły” – towarzyszenie w obchodach świąt i uroczystości, w przedsięwzięciach, piknikach...
- Podkreślać na zebraniach z rodzicami roli współpracy i tego, że toczymy wspólny bój – bój o każde dziecko jako jednostkę, która będzie samodzielna i zdolna poradzić sobie w sytuacjach z którymi przyjdzie się jej zmierzyć.

III. Zadania gminy służące prowadzeniu działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej

Ad 1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Realizacja zadania odbywać się będzie poprzez:

- finansowanie punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin w tym przeprowadzanie bieżących remontów, zakup materiałów i wyposażenia
- informowanie o chorobie alkoholowej i uzależnieniach leczenia osób uzależnionych oraz pomoc prawna i doradcza
- współpraca z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Pilicy
- kierowanie osób na badanie u lekarzy biegłych
- kierowanie do Sądu Rodzinnego wniosków o wszczęcie postępowania w sprawach zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu
- współpraca z Poradnią Uzależnień Alkoholowych i Współuzależnień oraz Zakładami Lecznictwa Odwykowego

Ad 2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Realizacja zadania odbywać się będzie poprzez:

- finansowanie działalności świetlic środowiskowych i ognisk wychowawczych
- wyposażenie świetlic i ognisk w niezbędny sprzęt do prowadzenia zajęć.

Ad 3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, organizowanie zajęć pozalekcyjnych i rekreacyjnych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Realizacja zadania odbywać się będzie poprzez:

- propagowanie zdrowego stylu życia bez alkoholu i innych używek przy organizacji imprez kulturalno-artystycznych i pikników rodzinnych
- inicjowanie działań profilaktycznych poprzez organizowanie zajęć pozalekcyjnych i rekreacyjnych,
- finansowanie autorskich programów profilaktycznych w placówkach oświaty, kultury i sportu,
- wyposażenie w sprzęt niezbędny do prowadzenia zajęć pozalekcyjnych, rekreacyjnych i sportowych

- prenumeratę czasopism, zakup materiałów edukacyjnych (w tym książek) i ulotek pomocnych przy realizacji niniejszego programu
- edukacja i szkolenie rodziców i wychowawców, instruktorów sportowych i osób prowadzących zajęcia pozalekcyjne i rekreacyjne w dziedzinie profilaktyki i uzależnień
- podnoszenie kwalifikacji i umiejętności wśród członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Zespołu Interdyscyplinarnego realizującego zadania w zakresie przemocy w rodzinie
- organizowanie badań, sondaży, opinii, diagnoz i ekspertyz pozwalających ocenić aktualny stan problemów alkoholowych i narkomanii na terenie gminy
- ściśle przestrzeganie uchwał Rady Miasta i Gminy Pilica dotyczących liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jak i w miejscu sprzedaży oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych
- prowadzenie określonej kontroli punktów napojów alkoholowych i lokali gastronomicznych
- koordynowanie wszelkich działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz ścisła współpraca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z Komisjami Rady Miasta i Gminy, OPS, Policją, Prokuraturą i Sądami
- organizowanie w szkołach podstawowych konkursów „Nie dla alkoholu i narkotyków”
- finansowanie wydatków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i zakup niezbędnego sprzętu
- finansowanie dożywiania dzieci uczęszczających do świetlic środowiskowych i ognisk wychowawczych
- współdziałanie z kościołem i organizacjami społecznymi zmierzające do ograniczenia spożycia alkoholu
- organizowanie spektakli profilaktyczno- terapeutycznych dla młodzieży szkolnej (szkół podstawowych i szkół średnich) lub zajęć warsztatowych
- finansowanie działań profilaktycznych prowadzonych przez instytucje mające w statucie profilaktykę
- organizowanie szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, a w szczególności przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia
- dofinansowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży. Warunkiem dofinansowania jest realizacja programu profilaktycznego
- finansowanie nagród dla dzieci i młodzieży biorących udział w turniejach sportowych
- zapewnienie korzystania z obiektów sportowych i zajęć polegających na aktywności fizycznej dzieci, młodzieży i osób dorosłych

Ad 4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Realizacja zadania odbywać się będzie poprzez:

- finansowanie świetlic środowiskowych i ognisk wychowawczych
- opłacanie kosztów biegłych powołanych do orzekania o stopniu uzależnienia
- finansowanie punktu konsultacyjnego
- finansowanie szkoleń dla osób działających na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych i przemocy w rodzinie
- tworzenie systemu wspierania i szkolenie realizatorów programów profilaktycznych
- dofinansowanie wyjazdów profilaktycznych, festynów, wycieczek organizowanych przez szkoły
- współpraca z policją

- finansowanie autorskich programów profilaktycznych w placówkach kultury i sportu

Ad 5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Realizacja zadania odbywać się będzie poprzez :

- współpracę z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pilicy,
- podejmowanie akcji kontrolnych przez upoważnionych członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w stosunku do podmiotów sprzedających i podających napoje alkoholowe pod kątem przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi,
- podejmowanie interwencji oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego w przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym oraz w przypadku złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych.

Ad. 6 Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Realizacja zadania odbywać się będzie poprzez:

- podejmowanie działań służących integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu, leczenie i rehabilitacja, do której należą:

1. leczenie i rehabilitacja osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin
2. przeciwdziałanie przemocy w rodzinie
3. działania na rzecz pomocy dzieciom osób uzależnionych
4. wspieranie i koordynowanie pracy interdyscyplinarnych zespołów ds. przemocy w rodzinie
5. umożliwienie organizacji spotkań AA w budynkach użytku publicznego Miasta i Gminy

IV. Zadania Gminy związane z przeciwdziałaniem narkomanii

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem:

Realizacja zadania odbywać się będzie poprzez:

- finansowanie punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych i członków ich rodzin
- współpraca z Poradnią Uzależnień Alkoholowych i Współuzależnień oraz Zakładami Lecznictwa Odwykowego w zakresie zwiększenia pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od narkotyków w celu zmotywowania do podjęcia leczenia odwykowego
- upowszechnianie materiałów informacyjnych
- bieżąca współpraca z Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Policją, Prokuraturą, Sądami, Szkołami w celu podnoszenia skuteczności podejmowanych działań

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej:

Realizacja zadania odbywać się będzie poprzez:

- działanie punktu konsultacyjnego w ramach profilaktyki i przeciwdziałaniu narkomanii
- organizowanie festynów przy udziale osób uzależnionych jako alternatywna forma spędzania czasu

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych:

Realizacja zadania odbywać się będzie poprzez:

- edukację rodziców i wychowawców w dziedzinie profilaktyki uzależnień
- upowszechnianie materiałów informacyjnych i edukacyjnych z zakresu profilaktyki uzależnień
- organizowanie spektakli profilaktycznych dla młodzieży szkolnej lub zajęć warsztatowych
- organizowanie konkursów na temat profilaktyki uzależnień

4. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii

Realizacja zadania odbywać się będzie poprzez:

- opłacanie kosztów biegłych powołanych do orzekania o stopniu uzależnienia
- finansowanie punktu konsultacyjnego
- finansowanie szkoleń dla osób działających na rzecz rozwiązywania problemów narkomanii
- tworzenie systemu wspierania i szkolenie realizatorów programów profilaktycznych

5. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Realizacja zadania odbywać się będzie poprzez:

- rozwijanie i wdrażanie działań samopomocowych dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem oraz członków ich rodzin
- pomoc społeczna dla osób kończących pozytywne leczenie
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej

V. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych otrzymują wynagrodzenie za udział w posiedzeniach komisji w wysokości:

- Przewodniczący komisji - 230 zł
- Członkowie komisji - 180 zł

Podstawą do otrzymania wynagrodzenia jest udokumentowana obecność na posiedzeniu komisji.

Wynagrodzenie płatne będzie raz w miesiącu w terminie wypłat dla pracowników Urzędu.

VI. Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii.

Program będzie realizowany:

- w zakresie alkoholizmu przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy współdziałaniu Pełnomocnika Burmistrza do spraw realizacji gminnego programu profilaktyki i rozwiązywaniu problemów alkoholowych, Ośrodka Pomocy Społecznej

w Pilicy, Miejsko - Gminnej Biblioteki Publicznej w Pilicy, Szkół podstawowych i przedszkoli, dla których organizatorem jest Miasto i Gmina Pilica
- w zakresie narkomanii przez Urząd Miasta i Gminy w Pilicy przy współpracy Ośrodka Pomocy Społecznej w Pilicy, Miejsko - Gminnej Biblioteki Publicznej w Pilicy, Szkół podstawowych i przedszkoli, dla których organizatorem jest Miasto i Gmina Pilica.

Uzasadnienie

Do wyłącznej właściwości rady gminy należy stanowanie w innych sprawach zastrzeżonych ustawami do kompetencji rady gminy (art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 08.03.1990 r. o samorządzie gminnym). Do takich spraw należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu a także przeciwdziałanie narkomanii. Realizacja tych zadań prowadzona jest poprzez gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii. Program ten uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz narkomanii określone w Narodowym Programie Zdrowia (art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26.10.1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii) i jest częścią gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych.

Zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych obejmują, w szczególności:

- 1)zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2)udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3)prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych,
- 4)wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5)występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6)wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej (art. 4¹ ust. 1 cytowanej wyżej ustawy z 26.10.1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi).

Zadania związane z przeciwdziałaniem narkomanii obejmują, w szczególności:

- 1)zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- 2)udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
- 3)prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4)wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
- 5)pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego (art. 10 ust. 1 cytowanej wyżej ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii).

Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych będzie realizowany:

- w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych - przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Pilicy, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i inne instytucje wskazane w tym programie;
- w zakresie przeciwdziałania narkomanii – przez Urząd Miasta i Gminy Pilica, który może powierzać wykonanie poszczególnych zadań lub elementów programu osobom fizycznym, instytucjom i stowarzyszeniom prowadzącym działalność zgodną z niniejszym programem.

Projekt Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii dla Gminy Pilica został opracowany po analizie dokumentacji zgromadzonej przez Ośrodek Pomocy Społecznej

w Pilicy, Szkoły Podstawowe w Pilicy, Komisariat Policji w Ogródzieńcu i Poradnię Leczenia Uzależnień Alkoholowych i Współzależnień w Zawierciu.

Program finansowany będzie ze środków budżetu gminy pochodzących z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 lub art. 18¹ oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ cytowanej wyżej ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

W związku z powyższym podjęcie niniejszej uchwały należy uznać za zasadne.